

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 66g/2019

privind excepția de neconstituționalitate
a articolelor 68 alin. (1) lit. d) și 69 alin. (1) din Legea concurenței

CHIȘINĂU

5 aprilie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 1 aprilie 2019,
Înregistrată pe aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 5 aprilie 2019 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 alin. (1) lit. d) și 69 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, ridicată de către dl avocat Corneliu Chisilița, în dosarul nr. 3-237/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 1 aprilie 2019 de către dna judecător Ludmila Holevițaia, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, se află cererea depusă de către S.R.L. „Cartnord” cu privire la anularea Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-45 din 25 iunie 2018. Prin această Decizie, în baza articolului 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței, întreprinderii reclamante i-a fost aplicată o amendă pentru refuzul de a se supune unei inspecții efectuate de către Consiliul Concurenței.

4. Pe 16 noiembrie 2018, dl Corneliu Chisilița, avocatul reclamantului, a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolelor 68 alin. (1) lit. d) și 69 alin. (1) din Legea concurenței.

5. Prin încheierea din 5 martie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Dispozițiile relevante ale Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 sunt următoarele:

Articolul 20

Prevederi generale privind concentrarea economică

„[...]

(2) O operațiune de concentrare economică are loc în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma:

[...]

b) preluării, de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere ori de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare (părți sociale) sau de active, fie prin contract ori prin alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora, inclusiv prin crearea unei societăți în comun care îndeplinește în mod durabil toate funcțiile unei entități economice autonome.

[...].”

Articolul 67

Reguli generale de individualizare și determinare a amenzilor pentru încălcările legislației concurențiale

„[...]

(5) Prin derogare de la Codul contravențional, amenzile pentru încălcarea legislației concurențiale se stabilesc conform prezentei legi.”

Articolul 68

Faptele ce constituie încălcări ale normelor de procedură ale legislației concurențiale

„(1) Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să aplice, prin decizie, **persoanelor menționate la art. 20 alin. (2) lit. b) sau întreprinderilor** amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență:

[...]

d) acestea refuză să se supună unei inspecții desfășurate în conformitate cu art. 56 și 57;

[...].”

Articolul 69

Determinarea nivelului de bază al amenzi pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale

„(1) Nivelul de bază al amenzi pentru încălcarea normelor de procedură ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei. Nivelul

de bază se obține prin înmulțirea procentului determinat în funcție de gradul de gravitate cu factorul aferent duratei încălcării.

[...].”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 330¹

Împiedicarea activității legitime a Consiliului Concurenței

„(1) Prezentarea informației neautentice sau incomplete Consiliului Concurenței

se sancționează cu amendă de la 18 la 60 de unități convenționale aplicată **persoanei fizice**, cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată **persoanei cu funcție de răspundere**.

(2) Împiedicarea activității legitime a funcționarilor din cadrul Consiliului Concurenței, comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informației solicitate

se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată **persoanei fizice**, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată **persoanei cu funcție de răspundere**.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul a menționat că articolul 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței prevede răspunderea pentru refuzul de a se supune unei inspecții efectuate de către Consiliul Concurenței, deși aceeași faptă este susceptibilă de răspundere și în baza articolului 330¹ alin. (2) din Codul contravențional. În acest context, autorul excepției consideră că refuzul de a se supune unei inspecții efectuate de către Consiliul Concurenței trebuie să fie sancționat în baza Codului contravențional, care stabilește o sancțiune mai blândă, în comparație cu articolul 69 alin. (1) din Legea concurenței.

10. Astfel, autorul excepției a susținut că prevederile contestate nu corespund exigențelor calității legii, pentru că persoana nu poate să cunoască în baza cărei legi va fi sancționată. Potrivit autorului, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 20 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Corneliu Chisilița, în dosarul nr. 3-237/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței, care stabilește răspunderea pentru refuzul de a se supune unei inspecții efectuate de către Consiliul Concurenței, și articolul 69 alin. (1) din aceeași Lege, care prevede modul de calculare a amenzii pentru acest tip de încălcare a legislației concurențiale. Deși a menționat pretinsa încălcare a articolelor 1 alin. (3), 20 și 23 din Constituție, autorul excepției de neconstituționalitate susține, în principal, că prevederile contestate sunt contrare exigențelor calității legii și invocă existența unui pretins paralelism legislativ.

15. Curtea observă că articolul 330¹ alin. (2) din Codul contravențional sancționează persoanele fizice sau persoanele cu funcție de răspundere pentru împiedicarea activității legitime a funcționarilor din cadrul Consiliului Concurenței, comisă prin neadmiterea controlului, împiedicarea accesului în încăperi ori pe teritoriu sau neprezentarea informației solicitate.

16. De asemenea, potrivit articolului 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței, în cazul în care **întreprinderile sau persoanele menționate la articolul 20 alin. (2) lit. b) din Lege** refuză să se supună unei inspecții, Plenul Consiliului Concurenței are dreptul să le aplice amenzi acestor subiecte. Subiectele enumerate la articolul 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței sunt persoanele care au preluat controlul direct sau indirect asupra uneia ori mai multor întreprinderi sau părți ale acestora prin intermediul unor operațiuni de concentrare economică. Cu alte cuvinte, sunt pasibile de răspundere în baza acestei norme doar întreprinderile sau persoanele care dețin controlul efectiv în privința acestora.

17. Efectuând o interpretare rezonabilă, se poate constata că, spre deosebire de dispozițiile menționate ale Codului contravențional, Legea concurenței prevede răspunderea unei categorii speciale de subiecte.

18. Așadar, Curtea reține că legislatorul a instituit criterii obiective care permit efectuarea distincției la calificarea faptei în baza Legii concurenței sau în baza Codului contravențional, și anume în funcție de subiectul răspunderii. Curtea nu poate constata o suprapunere de reglementări, așa cum pretinde autorul excepției.

19. Curtea admite că amenziile aplicate în baza Legii concurenței sunt mai mari decât cele aplicate în baza Codului contravențional. Totuși, sub acest aspect, Curtea a menționat anterior că stabilirea amenzii în baza criteriului „cifrei totale de afaceri”, deși generează cuantumuri mari ale amenzii, nu poate conduce la declararea neconstituționalității acesteia, pentru că individualizarea amenzii se face în funcție de gravitatea faptei comise (DCC nr. 52 din 6 septembrie 2016, § 20).

20. De asemenea, Curtea a menționat că, în baza articolului 78 din Legea concurenței, instanțele de judecată au competența deplină cu privire la

controlul deciziilor prin care Plenul Consiliului Concurenței a aplicat o amendă. Acestea pot reduce sau majora amenzile aplicate, iar în cazul în care conchid că decizia privind constatarea încălcării și/sau aplicarea amenzii este neîntemeiată și/sau este adoptată cu încălcarea procedurii, pot anula amenzile aplicate. Prin urmare, instanțele judecătorești se vor pronunța cu privire la caracterul proporțional al sancțiunii individualizate (DCC nr. 52 din 6 septembrie 2016, § 21).

21. În baza celor menționate, Curtea constată caracterul nefondat al excepției de neconstituționalitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 68 alin. (1) lit. d) și 69 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, ridicată de către dl avocat Corneliu Chisilița, în dosarul nr. 3-237/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 5 aprilie 2019
DCC nr. 49
Dosarul nr. 66g/2019*